

Przykłady wykorzystania SIGNWRITING w nauczaniu Głuchych w innych krajach

jesteś tutaj: [Start](#) » [Artykuły](#) » Edukacja dodano: 2014-06-25

Przykłady wykorzystania SIGNWRITING w nauczaniu Głuchych w innych krajach

Dwujęzyczna edukacja głuchych dzieci w Belgii, w porównaniu do np. Polski jest bardziej skomplikowana: trzy języki tj. flamandzki, francuski i niemiecki mają status oficjalnych języków urzędowych. Mieszkańcy Flandrii, w północnej części Belgii, w bezpośredniej bliskości z Holandią mówią po flamandzku, który w praktyce jest bardzo podobny do języka holenderskiego. Południowa część Belgii, w tym Bruksela to Walonia, z dominującym językiem francuskim. Mniejszość niemieckojęzyczna jest stosunkowo mało liczna, bez praktycznego znaczenia w edukacji głuchych. Jeśli chodzi o języki migowe używane w Belgii, analogicznie do języków pisanych mamy: na północy flamandzki język migowy, nazywany Vlaamse gebarentaal (VGT), na południu zaś "francusko podobny" waloński język migowy (Langue des signes Wallon). Populacja osób niesłyszących w niemieckojęzycznej części Belgii jest bardzo mała i w dostępnych źródłach brak informacji na temat używania przez nich "niemieckiego języka migowego" (Deutsche gebarensprache). W szkołach w Walonii i Flandrii języki migowe są uznane i używane, ale nie jako języki urzędowe. Są podejmowane działania promujące uznanie tych języków za oficjalne. W niektórych szkołach prowadzących edukację dwujęzyczną (np. w Kasterlinden) zamiennie używa się obu języków migowych, a w piśmie uczy flamandzkiego lub walijskiego. Jako element wspomagający nauczanie języków migowych w edukacji dzieci używany jest SignWriting, czyli pismo migowe. Dzieci równolegle ćwiczą pisanie w językach oralnych i w notacji SignWriting. Kolejnym sposobem wykorzystania pisma migowego jest możliwość korzystania z międzynarodowego forum SignWriting, dostępnego nieodpłatnie zarówno dla uczniów i studentów. Korzyści z uczestnictwa w społeczności forum są trudne do przecenienia: wymiana doświadczeń, możliwość zadawania pytań i dzielenia się swoimi uwagami i spostrzeżeniami, korzystanie z dostępnej bazy zadań, to tylko wybrane funkcjonalności. Jak wspomina Kathleen Heylen, na co dzień nauczycielka: „...używałam SignWritingu przez okres jednego roku w nauczaniu początkowym dzieci głuchych. W mojej dwujęzycznej szkole w Brukseli dzieci korzystają z Flamandzkiego Języka Migowego (FSL) i jednocześnie uczą się niderlandzkiego, jako drugiego języka. Kiedy zaczynałam lekcje gramatyki FSL, chciałam coś napisać i nie wiedziałam w jaki sposób. Wtedy mój przyjaciel powiedział mi o SignWriting i zacząłem go używać. Okazało się, że ma wielką wartość. Dzisiaj widzę, że dzieci go kochają, poza tym można się go bardzo łatwo nauczyć...” Podobnie Sara, głucha koleżanka Kathleen z tej samej szkoły używa w dydaktyce notacji SignWriting do zapisywania poszczególnych słów (znaków).

Dla Natashy Escalada-Westland, nauczycielki języka migowego w Kalifornii, która od 10 lat

wykorzystuje SignWriting w edukacji, największym wyzwaniem było pomóc głuchym studentom w zidentyfikowaniu i oddzieleniu specyfiki i niepowtarzalnych aspektów amerykańskiego języka migowego i angielskiego. Dzięki pisemnej formie języka migowego tj. SW natychmiast udało się jej dać konkretne przykłady tak wizualnych parametrów ASL (American Sign Language), jak i gramatyki ASL. Pozwoliło to studentom na zrozumienie różnic pomiędzy językami mówionymi, z ich linearnym charakterem, a językami migowymi, pozycjonujących się w przestrzeni wizualno-przestrzennej. Kolejnym pozytywnym przykładem na wykorzystywanie SignWriting w edukacji są doświadczenia Mohamed Ali Balti z Tunezji z Ibn Charaf Uniwersytet. Zdaniem profesora Ali Balti, głusi w Tunezji są jednymi z najmniej wykształconych osób, ponieważ ich cały ich system edukacyjny bazuje na językach mówionych, a oficjalne używanie języka migowego jest od wieków zabronione. Pokutuje przekonanie, że oficjalne języki oralne są „lepsze” i tylko one są edukacyjnym oknem na świat. Wg profesora to nie jest prawda, a obecnie mamy możliwość naprawy tego, co zostało przez lata zaniedbane. Jednakże i za pomocą języka migowego, czyli najbardziej naturalnego języka dla głuchych trudno pomóc im w podniesieniu poziomu wykształcenia, gdyż do tej pory nie można go było zapisać. Problem ten rozwiązuje SignWriting, w innowacyjny sposób wynaleziony przez Valerie Sutton ok. 40 lat temu. W Tunezji przetłumaczono na język migowy i zapisano w SW kilka podręczników (matematyka, fizyka, chemia, arabski, francuski, etc ...) oraz wydano je w formie skryptów. Efekty postępów edukacyjnych były niesamowite: dzieci, praktycznie natychmiast, zaczęły przyswajać materiał ze zrozumieniem, tak że sami nauczycieli byli mile zaskoczeni tymi zmianami. W mierzalnej postaci widać to było w wynikach testów i ocenach okresowych. Okazuje się, że na tle 3 przytoczonych przykładów, z trzech różnych krajów, nasze polskie doświadczenia i przygoda z SignWritingiem jest stosunkowo bogata: od prekursorskich działań Pań Lucyny Długołęckiej i Iwony Grzesiak na początku XXI wieku, przez pierwszy skrypt do nauki notacji SW przygotowany przez firmę CZAS, dzięki unijnemu wsparciu, po projekt ZAPISAC CISZE, skutkiem realizacji którego udało się wypracować podręcznik do nauki języka migowego z wykorzystaniem zapisu gestów (SW), a także zainteresować środowisko Głuchych tą innowacyjną i kulturotwórczą metodą nauczania. Autorzy podręcznika i realizatorzy wspomnianego projektu mają nadzieję, że praca włożona w powstanie książki i programu oraz w szereg działań upowszechniających rezultaty, będzie trwała inspiracją do dalszych prac i studiów nad tą metodą. Tak środowisko akademickie, jak i nauczycielskie, z dużym entuzjazmem przyjęło naszą prekursorską publikację i w licznych nieformalnych rozmowach deklarowało zastosowanie metody w swojej pracy, czy to naukowej, czy dydaktycznej. Uproszczenie i ograniczenie liczby stosowanych symboli manualnych, ruchu, kontaktu oraz mimicznych dało ciekawy efekt: z jednej strony bardzo przyspieszyło naukę notacji, z drugiej odbiło się to na precyzji zapisu gestów, szczególnie niektórych niuansów dotyczących ruchu i mimiki.

Artykuł zamieszczono na portalu internetowym <http://www.glusi24.info>